

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
Kiadóhivatal:

Füz. vez. Simonffy-láz,
a városbárával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vételnek fel.

A farkassá lett ember.

Budapest, december 11.

Annak idején, mikor a halálbüntetés megszüntetésének kérdése foglalkoztatta az egész művelt világ törvényhozásait és publicisztáit és az emberiség legjobb szellemei fáradoztak a nagy problema megoldásán: a szellemes Karr Alfonznak egy csattanós, a szegyet fejen találó megjegyzése keltett általános feltűnést. Véleményét röviden és velősen így fejezte ki: „határozottan a halálbüntetés megszüntetése mellett vagyok, de a gyilkos urak kezdjék el.”

Oly szép a szabadság, az emberiség e szent java. Az általános szabadság, az egyén szabadsága, magasztos elidegeníthetetlen vívmányai a magasabb, általánosabb műveltségnek, melyhez a korszellem emelte fel hatalmas szárnyain az emberiséget. Melyik gondolkodó, érző, művelt ember lenne manap a kényszer, a reakció, a tömegek rendőri gyámságának, a nép szolgaságának szószólója? A szabadság azonban csak az embereket illeti meg, a veszett farkasokat, az eszelős bestiákat nem, melyek minden élt megakarnak semmisíteni és vakon gyilkoló dühvel támadnak minden emberre, nem törődve vele jó-e vagy rossz-e az illető, szegény-e vagy gazdag, hatalmas uralkodó vagy gyermek. Lehet-e kegyetlen-

nebb, rutabb, irgalmatlanabb ellenségeit képzelni az emberiségnek, mint az anarchisták s nem éppen az általános és egyéni szabadságot szünteti-e meg, teszi tökéletesen semmivé az anarchista bombája? A középkor legiszonyosabb zsarnoka, a legvéresebb forradalmak legszörnyebb rémembere, csak egyeseket, vagy mondjuk százakat és ezeket kinez, égettet el, kizuhogtat vízbe, vitet guillotin alá; csak azokat üldözi és öli, kiket bűnösöknek tart, kik az ő nézete szerint ellenségei az emberiségnek: az anarchista mindenívé dobja a bombáját, hol emberek vannak s embereket gyilkol, kiket nem is ismer, még azzal sem törődik, ha rettenetes lövege a tulajdon elvtársait éri.

Nem tolvaj ő, nem rabló, nem gyilkos, egyáltalán nem ember ő, hanem farkassá lett ember, veszett bestia, mely addig dühöng, míg agyon nem üt. És rettenetesen elterjedt az egész lakott világon; nincs ország, hol bujtóága ne lenne. Járványos betegséggé lett az anarchizmus, mely fenyegeti az egész emberiséget, gonoszabbul veszedelmesebben, mint a kolera és pestis.

Ma már nem foroghat fenn kétség arra nézve, hogy e pestis ellen az egész emberiségnek szövetkezni kell, hogy az anarchizmust már csak az összes államok egységes, összetartó együttműködése által lehet leküzdeni. A francia

kamarában ma elkövetett merénylete után el nem háriható kötelessége a köztársasági kormányának, saját nemzetének és az egész emberiségnek tartozik vele, hogy indítványozza az anarchizmus ellen az európai konferenciát, melynek már rég ülésennie kellene.

Biztos lehet, hogy sehol sem fog ellenzésbe vagy aggályba ütközni, hanem mindenütt a legkészségesebb előzékenységre talál. Eannél a legnagyobb mértékben emberi és általános kérdésnél megszűnik minden más tekintet és féltékenykedés: az emberi társadalom fennállásának kérdése van koczán, e kérdés mellett eltűnik minden politikai és akadémikus kérdés, szövetség és ellensúlyzó szövetség: a farkassá lett emberrel csak az összes polgárisult államokat felölelő szövetség ereje és profilaktikus rendszabályok által lehet megbirkózni. Ennek semmi köze sincs a szabadsághoz, itt a pusztta életről van szó s ez mégis csak felette áll a szabadságnak.

— **Mágnaskörökből** írják a „P. C.” nek: „Az épp oly loyális, mint államférfiú nyilatkozat, melyet Wekerle dr. miniszterelnök a képviselőház szombati ülésében a főrendiház reformja tárgyában tett, körünkben kitünő benyomást keltett és bizonyosan meg is lesznek jó következményei. Igen hamar meg fognak győződni, hogy a bizalmatlansági szavazat, melyet a főrendiházban Szapáry Géza gróf provokált a Wekerle-miniszterium ellen, tényleg csak „inci-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Két szonett.

I.

Dicsvágy*.

Correggio „Anchio”-ja s a Horác
„Non omnis moriar”-ja szüntelen
Fülembé cseng; már nagynak képzelem
Magam' s a dicsvágy meglep, mint a láz.

Hiába! egyikét tarlózott kalász
Mit összeszedheték, csak. Nincs vélem
A muzsa! Ugy halok meg névtelen
S magadba zársz örökre, néma ház!

D' hisz' a fecske is, ház ereszében,
Pacsirta, égbe kelve, hajnalon,
Csalogány bokrán nem dalol-e szépen?

Daluk gyönyör, nevök bár ismeretlen . . .
Szivből fakadt kis egyszerű dalom
Nem kelthet-e visszhangot hű szivekben?

Szász Károly.

II.

P. Gyula bátyámnak.

Rohanjon hát más örületen a halálba,
Hajszolva lázzal kincseket, vagyont,
Hatalmat áhit, annyi vért kiönt,
Mig szertefoszlik éltünk percnyi álma.

Gyötörjön hát mást a köznap gond,
Vagy népek üdve — higgye tudománya.

* A „Fővárosi Lapok”-ból.

Mig nem kebledre hull, örök Nirvána.
Álmodt, valót mind . . . egy csókot leront.

Minket nem hajszol semmiféle érdek,
A jó, pénz, bir, mit mások el nem értek.
Mosolyogva nézzük álmuk hova lett . . .

Oh Szépség! bárhol, bármikor csak érted
Hevit sovár vágy. Mért láz, hajszol tett?
Több mindeunéi egy szép Shakespeare-
szonett.

Pekry Károly.

Hazugságok.

(Elbeszélés.)

— Irta: **Szüts Jenő.** —

Éjtél körül már olyan nehéz, fullasztó melegség volt a táncsteremben, hogy Bogár Gizuskának bele szédült a feje. Az a kedves, bollandos kis fejcskéje, melyben annyi csodálatos gondolat fogamzott már meg. Egy méléző, gyerek arcú férfi botorkázott folyton az oldala mellett, s szinte henczegő módra játszott az a szép tollas legyezővel. Mintha csak azt akarta volna mondani, hogy: lássátok, nekem ide adja a legyezőjét, de másnak nem!

Gizuska hirtelen oda fordult hozzá, mikor szédülni kezdett és megkapta a karját, hogy az ábrándozó lovag hirteleni meglepetésében azt sem tudta hol van. Hebegett valamit, talán maga sem tudta, hogy mit s ösztönszerűleg oda nyújtotta neki a karját. A lány meg úgy bele kapaszkodott, hogy szinte nehéz volt neki vezetni.

— Menjünk ki a levegőre, mert megfojt ez a nehéz, tikkasztó hőség!

Igy mondta. Ezekkel a szavakkal. Egészen úgy, mint a hogyan a többi közönséges leány szokott beszélni. Még a hanghordozásában is volt valami különös érdesség, a mi azonban nagyon jól illett hozzá. Átféle enyhe, olvadózó hang nem is jöhetett volna ki azok közül a halvány piros, keskeny ajkak közül.

A lovag félig-meddig elbódult. Úgy érezte, hogy a vér elborította az arcát s szinte égették azok a szuró pillantások, miket néhány vasárnapi gigerli röpitett feléjük. A kijáratnál meg úgy neki ment egy kikeményített, folszalagozott rendezőnek, hogy csak nem felouktatta. De azért nem bírta kimondani még a pardont se, csak húzta maga után Gizuskát, hogy minél előbb kiérjenek a friss levegőre.

A leány fellélekzett, olyan formán, mintha sóhajtott volna. De nem. Csak tele szivta magát levegővel s akkor oda fordult a lovagjához és az arcába fujta. A férfit úgy tett, mintha abban a szempillantásban ébredt volna fel s egy kicsit rámordult a leányra:

— No, hallja maga, Gizuska, hát mit csinál?

Az összes felelet egy hosszú, jó ízű nevetésből állott, melyet az erdei fák megsokszorozva vertek vissza. Ezzel aztán vége volt az egésznek, mintha abban a perczen elfelejtették volna. Gizuska gyermekes kíváncsisággal kezdett kapkodni a csillogó szentjános bogárkák után s kimondhatatlanul tetszett neki, hogy nem bírt elfogni közülök egyet sem.

— Mengedi Gizuska, hogy kis ügyetlennek nevezzem? Mert valóban az. Látja, hiszen nagyon könnyű ám megfogni egy szentjános bogárkát.

— Ön talán megütődik azon kedves kisasszony, hogy így beszélgettek egymással? Hja,

dens" volt és hogy a magyar kir. főudvarmester követőinek tekintélyes része, sőt meglehetősen maga is, ma, miután a házassági jogról szóló törvényjavaslatot s különösen annak világos, meggyőző indokolását megismerték, egész más-kép gondolkoznak Wekerle reformakciójáról mint annak előtte, mikor a valódi javaslatot és az indokokat nem ismerték. Taktikai tekintetben a főrendiház reformjának forszírozása nagy hiba lett volna, minthogy a forszírozás minde- nek előtt felesleges lenne: köreinkben már ma, az új főrendi kinevezése előtt, bevezetett do- lognak tartják, hogy a reformjavaslatoknak meg lesz a többségük a főrendiházban. A fő- rendiház reformja ma még nem érett, de nap- ról napra közelebb jön a megéréshez és teljes- ért lesz azon a napon, mikor a cenzusnak meg nem felelő arisztokrata családokból vett 50 választott főrendi tag kihalt, vagy mini- mumra szállt. Az így keletkező organikus hé- zagot okvetlen organikus új alkotással kell be- töltetni."

— **Belföldi hírek.** (Ottó főherczeg álla pota.) A megsebesült Ottó főherczeg, vasárnap reggel már sétalovaglást tett a város- ban. A balesetnek semmi nyomát nem látni rajta kivéve azt, hogy megsebesült karját felkötve hordja Károly Lajos főherczeg, aki megsebesült fia látogatására a szombati esti vonattal Sop- ronba érkezett visszautazott Bécsbe. — (A képviselelő ház) Magyarország ezredéve- felelő ünnepségeinek tárgyalására kiküldött bizottságba következőket választotta meg: And- rássy Tivadar gr., Bartók Lajos, Busbach Pé- ter, Darányi Ignác, Dókus Ernő, Ernuszt Ke- lemén, Eszterházy Mihály gr., Festetics Andor gr., Harkányi Frigyes, Helfy Ignác, Károlyi István gr., Keglevich Oszkár gr., Klobusitzky János, Münnich Aurél Nagy Gyula, Nopcsa Elek br., Robonczy Gedeon, Szapáry Gyula gr. Széll Kálmán, Thaly Kálmán, Zichy Jenő gr.

— **Külföldi hírek.** (Vilmos császár és Capri vi.) „Münchener Allgemeine Zeitung“ azzal a szenzációs hírral lepi meg a vilá- got, hogy Vilmos német császár és Capri vi gróf birodalmi kancellár közt a hadügyminiszterium betöltése miatt komoly differenciák merültek fel. — (A czár ellen tervezett me-

Szeváton így szoktak társalogni, még ha valakit Bolgár Gizuskának vagy Széki Tamás- nak hívnak is!

Azzal néhány nem épen salonképes moz- dulattal elcsipett egy ártatlan fénylő bogárkát s oda tartotta a leány szeméi elé.

— No, hát nézze; látja ez épen olyan kedves kis apró jószág, mint maga.

— Csakugyan?

— Ha egyszer mondom!

— És aztán szereti ezt a kedves kis apró jószágot?

— Szeretem

— S el tudná ezt nekem is mondani?

— Hogyne.

— Mondja hát!

— Szeretem.

— Hát a t el tudná mondani, hogy el- vesz engem feleségül? . . . Mondja azt is.

— Igen, igen, Gizuska, én el akarom magát venni feleségül.

Eztán elmondatta még vele nagyon sok- szor elejétől végig s olyan kedve telt benne újra és újra meghallgatni ugyanazokat a sza- vakat. Tamás utoljára is elunta a dolgot s újabb felelet helyett magához szorította a vékony leánykát, ajkára pedig afféle nagy, szenvedélyes csókot nyomott, amelyet az ábráu- dos szerelmesek is csak az első mohóságban szoktak egymásnak osztogatni.

Gizuskának meg tetszett. Sovány kis ar- czocskája egészen lángba borult s csak úgy lihegett a melle. Szemeiben kigyult az a bizo- nyos tűz, mely a posták szerint százszor szebbé teszi a leányokat.

Ettől kezdve karonfogva sétáltak tovább. Nem sokat beszéltek. Gizuska a falombokon át

rénylet.) A brüsszeli „Patriot“ pétervári táviratot tesz közzé, mely szerint a czár élete ellen tervezett merényletet fedezték volna fel. Egy elfogott tanuló bevalotta volna a merény- letet, melyet a czárnak kikocsizása alkalmával kellett volna végrehajtani.

Jókai Kőrösi Sándorért.

— 1852-ből. —

Dicső idő volt az Magyarországon, mikor a háromszínű zászlóval üzték a kétfejű sást az ország határáig. — De a dicsőség nem tartott soká. Jött a másik kétfejű sas és már most ketten estek a háromszínű zászlónak és tépték és sárba tiporták. Azokat pedig, akik a zászlót lengették, marcangolták és ontották a véruket, Szomorú évek követték a dicső napokat. A hazafiak java elvérzett, vagy bujdosott, vagy börtönben ült. Kőrösi Sándornak is alkalom adatott arról elmélkedni, hogy a hazafias esze- kedet szép és természetes kötelesség, de nem mindig hasznos. S ez az elmélkedés elhomályo- sította a rab lelkét s elúszhatatlan kör-ág fész- kelte be magát testébe is.

Ekkor szerettei: az anyja és felsége ag- godalmas szívvél határozták el magukat egy lépésre, melyet a politikai fogolyért hiába tet- tek volna, de amelyet a gyógyíthatatlan rab érdekében sikerrel reméltek megtetni: a földi kegyelem kufforrasához fordulni.

De ki legyen ott szószólójuk, ki esetel- hetné szívök aggodalmát méltóan.

Ki más mint a költő?

Ő, aki fantáziája alkotásaival annyiszor facsarta össze szívöket és könnyeket fakasz- totta: ő a felség szívét is meg fogja lágyítani szavának varázshatalmával.

Es a költő, Jókai Mór, engedett kérel- müknek és megírta a felség-folyamodást tiz kraj- czáros bélyeges papírra.

Szól pedig a kérvény, amely eddig nyom- tatásban meg nem jelent, a következőképpen:

Felséges császári királyi apostoli urunk

Legkegyelmesebb fejedelem.

Leborulunk felséged magas színe előtt, ke- gyelemért esdekelve politikai vétség miatt el- ítelt Kőrösi Sándor számára.

minden áron a holdvilágot akarta fölfedezni, Tamásnak pedig már azon járt az esze, hogy mi lesz ebből a veszedelmesen ostoba dologból. Mert most már, hogy utána volt, valóban annak találta. Ez a boldog kis lány oda adta neki a legyezőjét, karjába fűzte a karját, egy pár ömületes pillantást vetett rá . . . s ő ész- nélkül el kezdett utána mondani holmi szá- nalmas butaságokat, amiket már is nagyon megbánt.

Meg, egész komolyan megbánta. Hogy is lehetett olyan balga, mikor egyáltalában nem szereti azt a lányt. De hát mit is szeretne rajta? Azon a vékonyka, semmi kis teremtesen, a kit valami erősebb szélroham még el is tudna fújni. Hiszen azzal a szűk mellével úgy se sokáig fogja már bírni. Megcsapja egy kis levegő s olyan betegséget kap, hogy ki nem lából többet belőle.

Dühös lett magára ezért a nagy gyerek- ségért, mely még szomorúan is végződnetik. Hát miért nem tudta megmondani annak a lánynak nyiltan, hogy nem szereti! Persze gyáva- gyöngye volt hozzá s inkább hazudott. Azzal meg aztán betetőzte, hogy még házasságot is ígért neki. Hej, hej! Tamás, csak nagy bolond is vagy te.

Azt kellett volna tenned, hogy ott hagyod a faképnél. De hát hiába, nem merted neki meg- mondani az igazat, mert féltél, hogy az a lány belehal a bánatba. Sohse bídd azt. A XIX. század végén már nem szokás szerelmi bánat- ban meghalni. Sokkal okosabbak ma már az embe- rek, mint régen voltak.

(Vége köv.)

Anyja és nő térdelnek felséged trónja szá- molyánál, kik az elítélben életük egyetlen tá- maszát, reményét siratják, — kinek melegsége szavaink nincsenek, csak könnyeink megsiratá- sára.

De bizony ragaszkodunk azon reményhez, hogy bár vezeklő kedvesünket az igazság szí- gora előtt megmenteni nem valánk képesek, szá- mára bocsánatot nyereendünk felséged égtől su- gallatott kegyelmében.

Nevezett kedvesünk, bűnhődése kezdete óta folyvást nehéz, gyógyíthatatlan kórban szen- ved s e miatt kórházban kénytelen sinyleni: betegsége lelkében verve fészket, napról-napra súlyosabb lesz, mit az I. alatt alázatosan ide- mellékelt tábori orvosi bizonyítvány igazol, — s mi, akiket itélet szerinti büntetése is földig sujtott, ezóta naponkiut kétszerezve látjuk ag- godalmainkat, élteért is örökké remegve.

Felségednek egyetlen szava boldogságot árasztat el megkeseredett sziveinkben, három szerencsétlent téve egyszerre boldoggá, kik él- tők minden reményét Felséged kegyes honatyá- indulataiba helyezik. Oh ne bocsásson el ben- nünket Felséged vigasztalás nélkül magas színe- elöl, hogy mindennapi könyörgéseink, miket ked- vesünkért Istenhez bocsátunk, hadd váljanak mindennapi há-a-fohászokká Felséged magas életéért.

Reménylő bizalommal emelve sziveinket
Felséged magas színe elé

maradunk

Császári Királyi Apostoli Felségednek
Pesten. 1852-ik év Junius 6-án

térdhajtva hódoló szolgálói

özvegy Kőrösi Józsefné,
az elítelt anyja
és Kőrösi Sónia,
az elítelt neje.

(Kivül:)

I. Ferencz József

ő Császári, Királyi, Apostoli

Felségéhez

legalázatosabb folyamodásuk

özvegy Kőrösi Józsefné és
Kőrösi Sóniának

politikai vétségért elítelt s
súlyos betegségben sinylő
Kőrösi Sándor megkegyel-
meztetéseért.

Volt-e eredménye e szívreható kérvénynek nem tudom; de alig hiszem. Az a körülmény hogy a kéziratgyűjteményemben őrzött vissza került eredeti, különböző hivatalos számokkal el van látva, arról tanuskodik, hogy a kérvény bizonyos helyig eljutott, de rendeltetése helyéig alig. Ugyanis rá van vezetve e megjegyzés:

„G. M. 8631/905. praes. 13. Jul. 1852“.

Akkor érkezhett az irat Bécsbe, de on- nan vissza is jött, még pedig csigapostán. A küllapon tudniillik van háromféle szám: „1450“ (czezuzával), „8655“ fekete tintával, s ez utób- bi vörös tintával kihuzva s alája ugyanazzal írva „8133/853.“ Az irat tehát valószínűleg 1853-ban érkezett vissza, talán azzal a vigasz- talással, hogy a kérvényre már nincs szükség mert a beteg rab már nem szenved, vagy ta- lán azzal a szíves felvilágosítással, hogy ha Bécsben akarnak valamit érni, ne alkalmat- lankodjanak magyar folyamodással, hanem ir- janak németül, mert ez a hivatalos nyelv — Ausztria-Magyarországon most és mindörökké Amen!

Abafi Lajos.

Hangversenyek a debreczeni egyetem javára.

Debreczen, december 11.

Semmi sem növeli annyira a Debreczen iránt érzett tiszteletet, mint a mit országoszeretve éreznek a nagy mérvű áldozatkészség azon tényei felett, melyekkel a város és környékének közönsége járul a debreczeni egyetem létrehozásához. Ujabban H-B ö s z ö r m é n y és H-N á n á s közönsége rendezett hangversenyeket a szép célra s erre vonatkozólag adjuk a következő tudósításokat:

H-Böszörmény, december 10.

Élvezetes estéje volt szombaton H-Böszörmény előkelő közönségének. Nehány helybeli debreczeni fiatal ember — nagyrészt joghallgatók — szövetkezve a város szépeivel hangversenyt rendeztek a volt „kerületház“ nagytermében a debreczeni egyetem alapja javára.

A hangverseny, melyet nem nagyszámu, de igen intelligens közönség élvezett végig — kitűnően sikerült. A műsort M e z ő Mariska urbölgny nyitotta meg remek zongora játékkal. Egy szép magyar ábrándot adott elő a „Bánkban“ operából meglepő precízitással s ügyességgel. Ezután M a k a i István gym. tanár széles felolvasása következett az é g i é s f ö l d i c s i l l a g o k r ó l, nagy tetszéssel kísérv s hatalmas tapssal jutalmazva U j v á r o s s y S z a b ó L a j o s joghallgató művésziesen rendkívüli hatással szavalt Petőfi „Salgó“-jából egy gyönyörű részletet. — N a g y Erzsike urbölgny gyűjtő magyar dalait szűnni, nem akaró tapsvihar követte. Valóságos kis tüntetés jutalmazta a kisasszony kellemes hangját s pompás rutin-ját. S z e r e m l e y Róza urbölgny Fosvaynak „Oh azok a férfiak!“ című ügyes magánjelenetét igen kedvesen adta elő, s úgy ő, mint S z a b ó Bertalan joghallgatók — ki „Oh azok a nők!“ című monológot szavalt a derült hatás mellett, sok megérdemelt tapsot kaptak.

A műsor utolsó pontja volt: B a d i t z József és N a g y József joghallgatók duettje. Czimbalmos és hegedűn pompás magyar dalokat játszottak sok eredetiséggel s precízitással. A két műkedvelő muzsikuss élvezetes játékát háromszor ismételtette meg a közönség.

A szépen sikerült műsor után rendkívül kedélyes tánc következett, mely a M a g y a r i t e s t v é r e k teljes zenekarának pompás talp alá valója mellett tüzzel folyt, s a reggeli óráig tartott.

A ritka szép erkölcsi sikert csak az keseríti kissé, hogy a debreczeni egyetem alapja nem gyarapodott a várt mértékben, csupán 12 f r t u y i f e l ü l f i z e t é s i ö s z s z e g é v e l lett gazdagabb, — daczára a fáradhatlan U S z a b ó Lajos 4 jh. lelkes törekvéseinek, kit azonban a fesztelen mulatság szervezése körül teljes elismerés illet. (n. l.)

H-Nánás, december 11.

Azokhoz a szép mulatságokhoz, melyek a debreczeni egyetem javára rendezettek, méltán sorakozik a folyó hó 9-én tartott dalestély. A derék magyar város intelligenciája élén derék polgármesterével Csohány Lászlóval s Beóthy Gábor járásbíró, a dalárda helyettes elnökeivel mindent elkövettek, hogy a mulatság minél fényesebben sikerüljön.

A mulatság első része a nánási dalárda szépen előadott mű- és magyar darabjaiból s J á n o s s y Zoltán a debreczeni főiskola jeles széniorának, — komoly és a F e h é r Gyula hittanhallgató s N a g y Elek h.-nánási tanár vig szavataiból állott, kik mind a hárman zajos tetszésben részesültek korrektt előadásukért.

Ezután kezdetét vette a tánc, mely egetverő kedv közepett tartott hajnali 4 óráig. Ott volt a város intelligentiájának színe-java. A

megjelent hülgyek névsorát a következőkben sikerült összeállítanom:

A s s z o n y o k: Csohány Lászlóné, Özv. Nagy Sándorné, Szalay Jánosné, Dr. Nagy Gáborné, Sinay Antalné, Péntes Miklós-né, Benkő Lajosné, Gyulay Sándorné, Szücs Lászlóné, Ujvárosi Ödönné, Fodor Gáborné, Csohány Antalné, Csiba Mártonné, Mórincz Imréné, Gaál Istvánné, Dobrosy Istvánné, Szabó Gerzonné, Sallay Gáborné, Lux Imréné, Nagy Pálné, Kruchió Lajosné, Bán Gézáné, Berke Józsefné, Magyar Elek-né, Tatai Ferenczné, Péntes Lászlóné, Schlachta Jánosné, Nagy Károlyné, Pájer Gézáné, Tóth Mibályné, Popper Péterné, Nagy Lászlóné, Csiba Miklós-né stb.

L e á n y o k: Csohány Erzsike, Csáky Gizella (Debreczen) Nádasy Anna Szalay Erzsike, Anna és Szeréna, Magyar Berta, Benkő Pirokska, Hajdu Katicza, Csiba Juliska, Sallay Mariska, Mórincz Emma, Igmándy Ilona, Popper Róza és Ilona stb.

Igazán fényesen sikerült, kedélyes mulatság volt, melyről mindenki a legjobb hangulatban távozott, s azzal a nyugodt öntudattal, hogy méltó volt e mulatság ahoz a nagy célhoz, melynek valóstítása érdekében rendeztetett. A tiszta jövedelem m e g h a l a d j a a 200 k o r o n á t, mely szívesen adott fillérek-ből áll.

(S. L.)

Irodalom — Művészet.

* **Petőfi Társaság.** A Petőfi társaság Komócsy József elnöklete alatt vasárnap felolvasó-ülést tartott. Szana Tamás olvasta fel elsőnek Abonyi Lajos visszaemlékezéseit arról, hogy ismerkedett meg Jókai-val. — A nagy tetszéssel fogadott felolvasás után Fáy unokája, egy kedves hangú elbeszélést mutatta be. Palágyi Mányhért felolvasta Varsányi Gyulának két v-rsét és bemutatott egy drámai költeményt Palágyi Lajostól. Végül a zárt ülésben házi ügyeket intéztek el.

* **Jókai-album.** A „Honvéd“ című politikai napilap, mely oly rohamosan hódította meg a közönség rokonszenvét, pompás ajándékkal kedveskedik előfizetőinek karácsony ünnepére. Gyönyörű díszkötésű kötetben mutatja be a Jókai-album a koszosz író legkiválóbb regényeinek hőseit, művész kéztől megrajzolt színes képekben, magyarázó szöveg kíséretében. Az albumot Jókai Mórnak arcképe nyitja meg, majd bemutatja öt dolgozó szobájában. Ne hiányozzék ez a remek mű egyetlen magyar ember asztaláról sem. Hisz könnyű szerrel juthat hozzá mindenki. Csak elő kell fizetni 1 forinttal egy hónapra „A Honvéd“-re. Mutatványszámot bárkinek 8 napig ingyen küld: „A Honvéd“ kiadóhivatala, Budapest, VI., Révay-utca 14. szám.

* **Az „Ország-Világ“** legutóbbi száma előttünk fekszik. Elmondhatjuk róla, hogy a legszébb, legdíszesebb és legbővebb tartalmu képes hetilapjaink közé méltán sorolható. Az „Ország-Világ“-ot Dr. V á r a d i Antal szerkeszti, s ez annyit jelent, hogy a legmagasabb irodalmi színvonalon álló lap, melynek munkatársai sorába tartozik Jókai Mór, Mik-s á t h Kálmán, S z á s z Károly s a koszosz írók legnagyobb része. Az „Ország-Világ“ kiadói jogát az „Országos Irodalmi Rézvény-Társaság“ vette át, s ezen előkelő rézvény-társaság nagy anyagi áldozatok árán kellemes meglepetésben részesíti k a r á c s o n y k o r előfizetőit. — Karácsonyra ugyanis egy remek kiállítás nagy könyvalaku színes nyomásu a l b u m o t ad ki az új kiadóhivatal, mely albumnak bolti ára 1 frt lesz, az előfizetők azonban ingyen kapják. — E számban kezd meg a szerkesztőség Jókai Mórnak, a nagy jubilánsnak, külön az „Ország-Világ“ részére írt „Három király-né“ című gyönyörű elbeszélésének közlését is. Az előfizetés negyedévre 2 frt, félévre 4 frt s egy egész évre 8 frt, mely előfizetési pénzek az „Ország-Világ“ új kiadóhivatalának Budapest V., Hold utca 7-ik szám küldendők.

Színház.

* **Hatvannyolczadik előadás.** Tullié, Juheia, Hopszasza! Ugyancsak benne vagyunk a német nótában! Csütörtökön, szombaton, vasárnap „Bubos pacsirta“, pénteken „Az én Lipótkám“ tegnap meg „Náni“. Ha nem magyar szót hallanánk a színpadról, azt vélnök, hogy a bécsi Prater színházában vagyunk. Egyébiránt ez a tegnap esti Náni oly szeretetreméltó, mozdulataiban, kiejtésében és tánczában, melyet Andorfi-val lejtett, oly ügyes és kedves volt, hogy igazán el voltunk ragadtatva. Tiszayné, mint Léni és Náni megmutatta, mily figyelemreméltó színész-nő az egy éniségéhez illő szerep-körökben, kár, hogy magas véleményünket képességeitől megintatja olykor, midőn oly énekparthiekat vállal magára — valószínűleg a primadonna hiány okozta szükségéből — melynek meg nem felelő hangjánál fogva minden igyekezete mellett sem tehet eleget. Tiszai tipikus glogováci sváb. Tapolczai sikerült Bukovay Absentiu-figura és Krémer humorteljes Szilárd Péter volt. A rekedt Ferenczi helyett Rózsah egyi birkózott meg Józsi szerepével és ha organumának elégtelensége akadályozta is a nagyobb hatást, korrektt játéka és érzéletes dala figyelemben részesültek. A bambó Bódit Nádasi játszotta ügyesen és Andorfi, ki mozdulataiban, mimikájában tánczban és énekében kitűnő Szepe volt, mondókáit, mely csak „ja“ meg „ná“ ból állott, kellemetlen nyávogással rontotta el. Nem operett-karikatura ez a Szepe, hanem egy szűkszavú, mert magyarul nem tudó, de élethű jámbor sváb fiu, ki családjával együtt él és érez, azoknak a „ja“ meg „ná“-knak tehát értelmes kifejezőségeket kell lenni. Lubrinicz Juliát örömmel látuk ismét felépülve, alakítása mint özv. Molnár-né a jobbak közzé tortozik. Dícséret illeti a zenekart, mely Czapek vezénylete mellett, szép ny tányt és érdekes felvonásközi darabokat gondos precízitással játszott. (1)

* **Színházi hírek.** A színnáz köréből veszszük a következő híreket: Az operette-személyzet ma a „Gascognei nemes“ és „Methusalem“ című operettek-re készül, a drámai személyzet pedig „Sz-László“ tragédiára. Az igazgató megvette Konti „Cziterás“ című legújabb operettejét, de miután a népszínház primadonnának betegeskedése miatt még nem adathatta elő a nagy sikert ígérő operette-t — az itteoi bemutatót sem lehet megtartani addig. Jókai Mór jubileumának alkalmával a költő színműveiből drámai ciklust rendez.

* **Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkuczkig** című látványosság szombati bemutatására, a mint nekünk a színház köréből közlik, már a vidékről is előjegyezték a helyeket. A nagy apparátussal járó látványosság bemutatása tüzetes előkészület igényel. A fővárosban készült hatalmas hengereket és vasszerkezetű sineket felállították s hogy a díszletezés gyorsabtan történhessék naponként próbát tart. a technikai személyzet is. Impozáns lesz a remek színezésű pár száz méter hosszúságú vándor díszlet, melynek kezeléséhez nem kevesebb mint 28 ember szükséges. E pompás díszlet csoport kimagaslóbb pontjai a jelentés szerint a jeges hegyvidék, a tatár falu emberei koponya-trofenuaival, a hó alatt levő szibériai falu, az égő petroium forrásvidék és a tüzengerben álló szibériai város és még több.

* **Nyitányok és felvonásközi zene.** Fel-szólalásunk, hogy a felvonásközi zene változatosabb legyen, nem hangzott el a pusztában. Czapek Péter karnagy, ki mindig különös figyelemmel van a közönség ohajára, tudatja velünk, hogy nemcsak a legváltozatosabb programot állapította meg a felvonás közök kitéltésére, de k l a s s z i k u s n y i t á n y o k a t is játszani fog, melyeket időnként jelezni fogunk.

* **Tiszai Dezső** színgazgató, mint értesülünk, Budapestre utazott primadonnáért. Kísérje siker fáradozásait!

* **A színházi bizottság** szombati üléséről tegnapi tudósításunkra vonatkozólag hivatalos helyről felkértünk annak helyreigazítására,

hogya a színházbizottság jegyzőkönyvébe foglalt határozatában nincsen benne az, hogy ha az igazgató a bizottság által kifejezett kívánalmaknak decz. 29-dikéig eleget nem tesz, a feltételek értelmében felmondatik neki. — Így, ilyen határozatról írásban nem is lesz értesíthető Tiszai. Viszont a színházi bizottság több tagjától ugyanezen tudósításunk pótlásul azt az információt kaptuk, hogy a bizottság épen azért tüzte ki decz. 29-dikét terminusul Tiszainak a primadonai hiányon való segítésre, amely ideig tartozik az esetleg szerződötendő primadonnát beismutatni a közönség előtt, hogy ha a követelményeknek addig eleget nem tette, a szerződés értelmében a felmondás iránt idejében intézkedhessék. Szilágyi Berát és Margó Zemat illetőleg, kiket az igazgató jövő évi névsorába felvett ugyan, de azon hozzátevésével, hogy a tárgyalás velük még folyamatban van, a bizottsági kívánatosnak tartotta a végleges eldőntést, nem zárva ki azonban, hogy ha a tárgyalások ezekkel eredményre nem vezetnének, szerepkörök más megfelelő erőket töltsenek be.

Vegyes hírek.

* A párisi anarchista merénylőt, ki a bombát a képviselőház ülésébe dobta, a rendőrség két szemtanú nő vallomása alapján kézre kerítette. A merénylő anarchista neve: Vaillant Agost. Ő maga is megsebesült. Egy vaszilánk összetépte az orrát és zombján is megsebesült. Először álnevet mondott, de mikor a rendőrbiztosok sarokba szorították, mindent bevallott. Vaillant Agost most 32 éves. Nehány év előtt egy szocialista közlöny felelős szerkesztője volt. Nős ember és két gyermek atyja. De családját elhagyta és Buenos-Airesbe ment Franciaországba visszatérve ötször büntették meg lopás és más vétségek miatt. A rendőrség Vaillant-t már régóta a forradalmár szocialista párt legfanatikusabb tagjai egyikének ismeri. Vaillant kijelentette, hogy a képviselőház elnökét akarta találni csak azért, hogy nagyobb legyen a hatás, tetteivel büszkélkedik és csak azt sajnálja, hogy karja elhibázta az irányt, midőn a bombát dobta. A merénylőt, több rendőrgyűnyök felügyelete alatt a Hotel Dieu-ben gyógykezelik. Azt hiszik, hogy Vaillant egyedül áll és nincsenek czinkos társai. Lakásán a rendőrség házkutatást tartott. Sok lázító iratot, bombakészítéséhez való szerek és egy pokolgépet találtak. Dupuy, képviselőházi elnök, ki a merénylő alatt olyan nagy lelki bátorságot tanúsított, számtalan üdvözlőiratot és táviratot kapott. A minisztertanács vasárnap, Casimir Périer elnöklettel összeült, hogy azok fölött a törvényhozási és közigazgatási uton végrehajtandó rendszabályok fölött tanácskozzék, melyek a társadalmat anarchista merénylők ellenében megoldalmazzák.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

A kir. táblai hivatalos órák a segéd- és kezelő-hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az ígató, kiadó-hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1893. Deczem. hó 12-én reggeli 7 órákor Hőmérséklet 03.6 C. fok. Légnomás 765.2 millim. Szélirány: Északkeleti. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 6 fok. Legalacsonyabb hőm. 3 fok.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtdahivatalnál decz. hó 12-én: borult, eső hűvös, fagypontkörül a hőmérséklet.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Gönczy-egyesület „Olthon“-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig. Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órákor.
Decz. hó 11-étől február 24-ig dohány-beváltás Debreczen határaitban. Hajdu-Dorog-on decz. hó 11-től febr. 27-ig.

Decz. hó 14. Hajdumegye közgyűlése.
Decz. hó 15. A Csokonai-kör felolvasó estélye a városban.

Decz. hó 16. este 6-8-ig, Domokos Kálmán, gazd. tanint. tanár felolvasása.

Decz. hó 17. d. e. 10. ó. A debreczeni helyi vasút-r. társ. közgyűlése.

Decz. hó 18. délután 3 órákor az alsó nyírvideki vízlecsapoló társulat közgyűlése a városban.

Január 10. este fél 6-8-ig gazd. tanint. tanár Békésy László felolvasása.

Január 15-én jár le a deb. izr. hitközség tempom-építési pályázata.

Január 17. est fél 6-8-ig Kerpely Kálmán gazd. tanint. tanár felolvasása.

Január 21. Czajlik István gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10. este fél 6-8-ig Szűcs Mihály gazd. tanint. tanár felolvasása.

Farsangi naptár.

A jogászok táncestélye decz. hó 12-én, a Margit-fürdőben.

A Fröbel-egylet Tombola-estélye decz. hó 16-án, a „Margit-fürdő“-ben.

Csizmadia társulat táncvigalma decz. hó 16-án a Koronában.

Debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköri estélye a Margit-fürdőben, decz. hó 17.

Zion-egylet táncestélye decz. hó 30-án, a Margit-fürdőben.

Istvánmalom munkásainak táncvigalma decz. hó 31-én a Margit-fürdőben.

Gazdászok táncestélye, január 20-án, az „Arany Bika“-ban.

A függetlenségi kör bálja január 20-án a „Koroná“-ban.

A Polgári kör bálja jan. 27-én a Bikában.

A debreczeni jótékony nőegylet katonabálja február 3-án.

— Ujonnán belépő előfizetőinknek újévig a mai számtól kezdve ingyen szolgálunk a „Debreczeni Ellenőr“-rel, melynek érdekesebbé tételére s gyors kihordására minden erőnköl törekszünk.

— A debreczeni egyetem erősen épül a művelés és hazafias társadalom szívében. A hazai összes közlönyei magasztalják Kövesdi János 100,000 koronás, végrendeletileg megállapított adományát, melyről a „Szabad Szó“ és a „Magyar Hírlap“ vezércikkében emlékeznek meg s hazaszerte a régi debreczeni áldozatkészség megnyilatkozását, fényes felbérést tekintik benne. S a mi bámulatos, nap-nap mellett következnek a fényes adományok. Ma Puky Gyula, a debreczeni királyi tábla elnöke adta át ezer koronáról szóló s e célra vonatkozó alapító levelét az ev. ref. püspöki hivatalnál. A hazai bíróság e dísz, aránylag rövid idő alatt nagy érdeklődést tanúsított új otthonának, Debreczennek közügyei iránt s nagyfontosságú hivatalos teendői mellett oly buzgón karolta fel városunk közügyeit, hogy Debreczen közönségének szeretetét és tiszteletét viszont a legnagyobb mértékben kivívta. Most regisztrált adománya újabb jele annak, hogy a debreczeni kir. tábla elnöke együtt érez és együtt működik Debreczen jobbjával, midőn azok a város emelésére szolgáló célokra törek-szenek. Egyily emelőlhatású elhatározás az adomány, a mely a hazai protestantizmus egyik fészkeből, Nagy-Körösről érkezik a debreczeni protestáns egyetem javára. Ott ugyanis V. Faragó Ambrus, a város egyik lelkes polgára, tízezer koronát adományozott a nem-czélra és alapító levelét a debreczeni ev. ref. püspöki hivatalhoz már be is küldötte. A debreczeni polgárok buzgalmát lobbantsa kettős lángra a nagykörösi szomszédok e szép felhevülése! — Fiumei barátaink sem feledkeznek meg rólunk. Már említettük, hogy a városi tanácsban annak idején Dall' Asta dr. városi képviselő indítványozta, hogy Fiume városa a debreczeni egyetem létesítéséhez 300 frittal hozzájáruljon. Dall' Asta dr., a tanács legutóbbi ülésén — írja a „Magyar Tengerpart“ —

kérdést intézett, mi az oka annak, hogy említett indítványa még nem kerül napirendre. Ciotta podeszta kijelenté, hogy a kérdéses javaslat a pénzügyi bizottságnál van, s mihielyt ott elintézését nyert, késedelem nélkül napirendre fogja tűzni.

— A Csokonai-kör decz. hó 15-én, délután 5 órákor a város háza nagy tanács-teremben felolvasó ülést tart. A tárgy-sorozat a következő: 1. „A sütyedő ország“ (Dalmatia) írta és felolvassa Szta-ncecs Zoltán. 2. „Költemények“ Szaboleska Mihálytól mutatványul megjelenendő versköte-téből, felolvassa dr. Tüdős János. 3. „Dala-könyvek“ írta és felolvassa Könyves Tóth Kálmán. Tagok s hozzátartozók belépti díjat nem fizetnek. Nem tagoknak beépti díj 20 kr.

— Iskola-adó a róm. kath. egyházban. A debreczeni római katolikus iskola-zék a hitközség népoktatás-ügye emelése érdekében közlebb fontos határozatot hozott. Kimondotta ugyanis, hogy törvényben gyökerező jogánál fogva az iskolai pénztár segítségére igénybe veszi a kath. hívek megadóztatását s az állami adók alapján 5% iskolai adót vét ki minden debreczeni r. kath. vallású alófizető egyénre. A r. kath. elemi iskolák gyors népesedése elodáztatlanul szükségessé teszi parallel osztályok felállítását és a tanérek számának szaporítását; de multhatatlanul szükség van némely tanítók fizetésének az emelésére is. Van olyan tanító, aki 115 gyermeket tanít, ami nemcsak az intenzív tanítás sikerét nehezíti, de azonkívül törvénybe is ütköző. E bajon okvetetlenül segíteni kell. Nem kevésbbé orvos-lást igényel az a körülmény is, hogy vannak segédtanítók, akik igazán nyomorúságos 300 ftt évi fizetésben részesülnek. Ez nem méltó sem a népnevelés magasztos ügyéhez, sem az iskolákat fenntartó debreczeni róm. kath. egyházhoz. Ezek a tények és okok indították a r. kath. iskolaszéket arra, hogy az iskolai adó behozatalában nyissa a fel a jövedelmeknek azt az új forrást, melynek segítségével, az égető bajokat lehetőleg enyhíteni tudja. — A Debreczenben lakó r. kath. vallású egyének állami adója mintegy tized részét teszi a lakos-ság és városra kivont összes állami adónak vagyis 50 ezer ftt körül van. Ez alapon 5% iskolai adó címén, a vegyes házasságban élők közül a r. kath. vallású félt is számítva, e len-ben bizonyos összeget behajthat a lauság címén leirandónak véve fel köztulból kétezzer ftt bevételre lehet kilátása az iskolaszéknek. Ebből megjavítható lesz a 300 frittal díjazott tanítóknak fizetése és feállítható lesz két parallel osztály. Tantermekről a város bőkezűsége már gondoskodott valamint az iskolákat is évi 5000 fittal segílyezi a nem-s város. Az iskolaszék, ez az új intézkedés, mint látható nagyon is indokolt s egyáltalában nem ró nagy terhet a kath. vallású közönségre, mely egyházi adót különben is nem fizet s ilyen jövőre sem szándékozik az egyházközségi bizottmány megterhelni, amint ezt egyik helyi lap tegnap tévesen újságotta. Az iskolaszék következő hivatalos alakban értesíti az érdekelteket, az iskolai adó kivetéséről.

A következő értesítést vesszük: „A debrecze-róm. kath. iskolaszék 1893. nov. 15-én 69. sz. a. határozatával kimondotta, hogy a helybeli róm. kath. elemi iskolák fokozatos fejlesztése és szaporodó kiadások fedezése céljából az 1868: 38. t.-cz. 35. §-ában engedett jogánál fogva, a róm. és görög. kath. helybeli polgá-rokra állami egyenes adójuk 5% százaléka erejéig iskolai adót vet ki mely is az 1894. évi január hó 1-től kezdve, a rendes állami

adók módjára, évnegyedéknént esedékes részletekben lesz a „Theréziám“ árvaintézet épületében levő pénztári hivatalnál hetenként héttől és szerda napokon délelőtt 9-től 12 óráig befizetendő. Miről az érdekeltek posta útján külföldre értesítést nyerendek. Debreczen, 1893. decz. 4. A debreczeni róm. kath. iskolaszék Elnöksége.

— **A baklövés.** Tegnapelőtt reggel a Savós-guton egy vadásztársaság igyekezett puska-végre fogni az indiscret vadakat. Csakhamar odavetődött B. G. vidéki birtokos és együtt lőttek volna a tepsifüleseket, ha lett volna. Jó ideig eredménytelen volt a hajszó, a mikor a debreczeni vadászok kutyái B. felé hajtottak egy gyönyörű özbakot. Ő se volt rest, — dacára a tilalomnak, miszerint 1895-ig nem szabad özet löni, lepuskázta a nemes vadat. — Megfizeti ugyan busásan a tréfa árát, de legalább a nap hőse ő volt, mert a többiek még szunyogot se löttek.

— **A „debreczeni dalegylet“** által e hó 14-én csütörtökön rendezendő dalestélyre szóló meghívók kibocsátottak s kézbesítésre kiadottak; ha egyesek kik meghívóra igényt tartanak s a dalestélyre eljönni óhajtanak meghívót nem kapnának sziveskedjenek a városházánál Krasznay Ferencz egyleti titkár és Péter Gábor egyleti jegyző urnál annak kiállítására iránt vagy szóval, vagy írásban intézkedni. A pártoló közönséget tisztelettel felkérjük, hogy a dalestélyre egyleti szabadjegyeket magukkal hozni sziveskedjenek, hogy annak felmutatásá ellenében, részünkre a szükséges számú beléptijegy a pénztárnál kiszolgáltatható lehessen. A kik szabad jegyüket még át nem vették átvehetik a dalestélyig Krasznay Ferencz egyleti titkár-nál, a dalestélyen a pénztárnál. Uj aláírásokat már a jövő 1894. évre, — a dalestélyen a pénztár elfogad. A z e l n ö k s é g

— **Hajdumegye** közigazgatási bizottsága tegnap ülést tartott. Etre vonatkozó tudósításunkat holnap közöljük.

— **Sarba fut.** Szörnyű halálal mult ki tegnap este Farkasné Kiss Zsuzsánna a 24.-25 éves bösztörményi lakos, a ki körülbelül 100 ft áru libával és egyéb apró marhával igyekezett Debreczenbe, a mai betivására. Az apró marhákat Bösztörményben talyigára rakták, a libákat pedig gyalog indították utnak. Farkasné a tulajdonos, két hajtsárt fogadott, hogy segítsenek neki az apró jószágokat Debreczenbe terelni. Az egyik volt Szabó Gábor, a másik Kelemen Sámuelné. A talyiga előre ment s a liba-csapat a kíséreléssel, távolról követte. A mint a kísérelés elfáradtak, Farkasnéval együtt felváltva vették igénybe a talyigát. Mikor a Jósát elhagyták, már sötét volt. Farkasné, mint a kire a sor következett, felült a talyigára s előre hajtott. 3/4 óra volt, mikor Szabó és Kelemené a Macs folyó mellett lévő vasuti örház közelébe értek, a mely előtt akkor robogott el az estívonat. Kelemené a sötétben az utszéli árok felé pillantva, meglepetve látta, hogy abban egy talyiga fekszik, kerekével felfelé. Odasiettek aztán mindketten és — borzalmas kép tárult szemük elé. Farkasné az árok fenekén feküdt, arezzal lefelé; a ló egész hosszában oldalával az asszony hátán feküdt és temporával annak fejét benyomta az árok fenekén levő sárba. A tyukok közül is megölt néhányat a felfordult talyiga, míg a többi, mint a csoportozat kiegészítője ott sipogott a hideg sárban. Hozzáláttak azonnal a mentés munkájához; előhívták a vasuti őrt is, és még a közeli tanyából egy embert, de négyőjüknek is alig sikerült a lovat és talyigát az árokból kivonszolni. A szegény asszony már régen megfult. A sötétben bizonyosan neki hajtott az ároknak, melybe befordulva, ott lelte halálát. Az apró marhákat aztán betelerelték a vasuti örházhoz; a holttestet a talyigára tették és behozták az új

közkórház halottas kamarájába, a hol ma megállapították, hogy halálát csakugyan a fulladás idézte elő. Az esetről értesítették a szerencsétlenül járt asszony férjét és a bösztörményi hatóságot.

— **A „Zion“** debreczeni betegsegélyző egylet pénztára javára f. hó 30-án rendezendő táncmulatság iránt ezuttal a szokottnál is nagyobb érdeklődés mutatkozik. A rendező bizottság már több ízben tartott ülést a szükséges intézkedések megtétele végett. Az egyleti tagok vasárnap, f. hó 10-én értekezletre gyűltek össze, a hol elhatározottak, hogy ezuttal tömegesen fognak a mulatságban részt venni, mi annál valószínűbb, mert az általános tisztújító választások küszöbén, mindenki kíváncsi, hogy kiknek a kezébe fog a szép fejlődésnek indult egylet sorsa a jövő 3 évre letétetni. És hol lehetne jobban politizálni, korteskedni, dicsérni, megszólalni, egyszóval — „kóleczálni“ (közügyeket megvitatni) mint zeneszó mellett vidám poharozás közben? Csak egy gondolat bántotta a hitű egyleti tagok nagy részét hogy t. i. éhes gyomorra kell majd a jó és rossz tosztok legióit bevenni, mert a Margit fürdő derék vendéglőse köztudomás szerint még nem kötött polgári házasságot valami kóser zsidó szakácsnéval. Azonban, mint halljuk, ezen a szakas is segítve lesz, amennyiben akadt vállalkozó, ki gondoskodni fog arról, hogy a gyomor ne jöjjön összeütközésbe a lelkiismerettel. Lebben was willst du noch mehr? Szóval gondoskodva lesz minden, de mindenről és jó St. J, elnök urunk is „azt izeni, hogy mindnyájunknak el kell menni.“

— **A városi szervezeti szabályzatának** revideálására a multkorai közgyűlésen alakított bizottság a jövő héten kedden tartja első ülést. A bizottság összehívása iránt gr. Degenfeld József főispán ma intézkedett.

— **Pályázat.** Népfelkelési élelmezési járulónoki állásra hirdet pályázatot a tek. minisztérium. A kik ez állásra pályázni akarnak, jelentkeznek a katoai ügyvizsgálatnál.

— **Eljegyzés.** Handl Gusztáv fehérmegeyi gazdálkodó eljegyezte Rosenthal Dániel helybeli ősmert nagykereskedő leányát Gizella kisasszonyt.

— **Elveszett.** Egy fonott arany karperecz elveszett. A megtaláló jelentkezék a II. kerületi kapitányságnál a hol tíz ft. jutalomban részesül.

— **Igy maradtam, mint az ujjam.** A mulatságok közül, a mik a kapitány előtt nem ritka egymásutánban eljátszódnak, mindenféle egymásba akadt, egymással torzsalkodó, egymást keréketörni nem sajnáló emberekkel, nem utolsó jelenet volt ez sem: egy kerek arcú, egészséges szép fiatal asszonyval, a kinek szörnyen sok és hosszú panasza volt az urára, a ki ilyen-olyan pernahajder, szoknyakerülő, koremsasztalkonyókló, pézaprédáló, nótabolond egy férfi.

— **Olyan, csak úgy forog mindig a kedve** és hordja hazulról a mukjaimat.

— **Mit, asszonyság?**
— **A mukjaimat.** Már elhordta a szeretőinek, el a csufondáros, rossz életű.

Sirt keservesen, míg a kapitány megértette, hogy az ékszerait sira'ja a szép, egészséges asszony, de azt kevésbé tudta megmagyarázni magának, hogy lehet ilyen szép, kívánatos asszonyságot elhagyni.

— **Hát az urát szerezzük vissza, ugy-e?**
Az asszony ijedten nézett föl a kendő alól, a mivel két könnyes szemét törülgette.

— **Lehet is azt.** El van az vesz... Csak a mukkomat, csak a mukkomat.

Aztán sirva-riva hozzátette, ismét a kendő alá rejtőzködve:

— **Hiszen így maradtam, mint az ujjam.** S felmutattja kövér balkeze öt ujját, melyeknek a hüvelyken kívül mindegyike tele volt nagy gyémánt és briliánt gyűrűkkel.

Persze a folytatólagos tárgyaláson élénken nyitvánvalóvá lett, hogy épen azok miatt — hagyta el az ura.

Amerikai humor.

Angol eredeti után közli: **Komlássy Miklós.**

— **Házi asszony:** „Az istenért vigyázzon, most belült a pogácsa-tészta!“

Vendég: Nem nagy baj asszonyom, én soha sem eszem pogácsát.

— **Első apa:** A legöregebbik fiam két foggal jött a világra.

Második apa: Az enyémnek meg már az első nap kezdett nőni a szakállja.

Harmadik apa: Az én leányom meg beoltva született!

— **Szobaleány:** „A kisasszony azt üzeni, hogy nincsen itthon.“

Gigerli: Nincs? Ugy hát mondja neki galambom, hogy nem voltam itt!

— **Nincs már barátság a földön,** — mondá egy conductor a nejének.

„Hogy-hogy?“

„Hát Smith a legjobb barátom, s a helyett, hogy nekem fizetné a viteldíjat, a pénztárnál vesz jegyet!“

— **Egy német** statistikust azt állítja, hogy a világon egy millió vak van, a szerelmeseket ide nem számítva!

— **Károly sógor** elutazik, azt hiszem valami emléket kellene neki adni!

„Igazad van lelkem, nem jó lenne egy selyem esernyő?“

„Pompás, de jobb ha csak kölcsönözöd neki!“

„Miért?“

„Mert úgy is biztosan magánál tartja!“

— **„Nagyságos uram,** ajándékozzon nekem öt centet, — mondá egy borvirágos orru csavargó.

„Szivesen, de kikötöm, hogy ne igyék rajta pálinkát!“

„Becsüstemre fogadom, hogy nem teszem!“

„Csavargó (a hatost eltéve, magában így gondolkodott) „Ki innék ilyen szép időben pálinkát! Bor vagy sör oltja a szomját, ha a nap derűlten mosolyog.“

— **Papné férjéhez:** „Mennyit számítottál a mai reggeli esketésért?“

Pap: „Két forintot!“

Papné: „Csak két forintot?“

Pap: „Magszántam szegényt, azt mondta, hogy már másodszor nősül!“

— **„Hol voltál?“**

„Drezdában!“

„Abban az álmos városban?“

„Mit? Álmos város? Az indóházban kiolták az órát, a fiakkerec elhajtott a máhállmal, a lóvasut feldőltem a szálloda, ahol laktam kigyult s mindez két óra alatt, úgy hogy egész éjjel nem aludtam!“

— **Férj** (hazatérve az irodából.) „A gyermekek egészségesek?“

Gondos anya: „Hála az égnek, igen!“

Férj: „Egyiknek sincs semmi baja?“

Gondos anya: „Boldog vagyok, hogy nincs!“

Férj: „Az ördögbe is, 100 forintot fizetek évenként az orvosnak, gondolván, hogy így olcsóbban kijövök, s azóta a kölykök még náthát sem kapnak!“

— **„Ön** megint nem volt az irodában tegnap?“

„Nagyanymat temettem el!“

Princzipális: „Meg ne történnék többet, vagy egyik több cachu-t, mert megérezem a száján, hogy mit temetett el!“

— **Nő:** „A leányunk hangja oly kitűnő, hogy ki kellene képeztetni!“

Férj: „Nekem mindegy, csak ne idehaza!“

(Folyt. köv.)

Egy házasság a II. császárság alatt.

Malot Hectortól.

MÁSODIK KÖTET.

(Folytatás)

71.

XXX.

— Valami sürgetős ügy miatt?
— Legalább fontos és bizalmas.
— Tehát engedje meg, hogy irodámba vezessem: ott szabadon beszélgethetünk.
— Ha nem háborgatom önt?
— Oh! legkevésbé sem, a mit itt végzek, az csak felülvizsgálati munka, a mi elhalasztható.

— Ebben nem érek önnel egyet, s a régi mondáshoz ragaszkodom: az ur szemé hízalja az ökröt. Azt mondják: Donis urnak szerencseje van, ő furfangos ember. Sem szerencse, sem furfang. Csak korán kelék. Ha nem is teszek mindent magam tudom, hogy azt hogyan teszik, s a mi fődoleg mindig várnak. Ha büszke vagyok vagyonomra, azért van, mert én szereztem és jól szereztem.

— Athaladtak azon raktárakon, melyeken de Cheylus ur jött és Donis ur magán irodájához értek.

— Édes Donis ur, szólt a főnök, midőn az ajtó bezárult, gondolhatja, hogy komoly ok nélkül nem jöttem volna önt háborgatni. Kérem tehát, engedje meg, hogy egész őszintén kimagyarazzam magamat.

— Ön ta én észrevette, folytatta de Cheylus ur, hogy mióta Bordauxba jöttem, senki iránt annyi becsülést, annyi rokonszenvet nem tanusítottam, mint ön iránt. De én nem vagyok az az ember, a ki szavakkal megelégszik, és akarom, hogy szavamot tettek kövessék; végre azok közé tartozom, a kik azt hiszik, hogy a hit, a mely nem cselekszik, nem őszinte hit.

— Nincsen szükségem bizonyítékokra szólt Donis, hogy azon jóérzelmekben higgyek melyeket irántam tanusít.

— Igen; de ha nincsen szüksége ezen bizonyítékokra, nekem van, nekem, azoknak kimutatására. Nemcsak mint embernek, de mint főnöknek is.

— Így hát kérem, engedje meg a kettő között különböztetést tennem.

— Tudom, mit akar mondani és igen kérem önt, ne bocsájtkozzék oly magyarozatba, a mely csak nehezemre esne; nálam ember és főnök egyet képeznek.

— Így hát a helyzet nagyon nehézé válik.

— Ha ön akarja, az igen könnyüvé válik. Mióta itt vagyok, állandóan azzal foglalkoztam ön irányában, hogy önt a kormányhoz, visszatértessem.

— És ez ön előtt könnyűnek tetszett?

— Tegnap az előttem lehetetlennek látszott, de ma egészen másként van. Tegnap éreztem, hogy az ön ellen e követett hibát más-kép helyre nem hozhatom, mint a Gironde képviselői székének visszaadása által, melyet szerintem igen hibásan vettek el öntől, de hasonló tény elé annyi akadály tornyosodott, hogy bevallo, visszaradtam.

(Folyt. köv.)

Meghaltak.

1893. decz. 3.-tól decz. 9.-ig.

Csa p ó-P é t e r f i á n: Rósemberg Mária, 1 é. izr. torokgyik. Szilágyi Katalin, 8 hón. ref. hörghurut. Tóth Ferencz halvaszül. leánya. Miskóczy Eszter, 10 hón. ref. torokgyik. Eggmann Aranka 2 é. 10 hón. róm. kath. ronszólo toroklob. Klapács Mária, 11 é. r. kath. tüdőgümökör. Iggmann Ilona, 10 hón. r. kath. ronszólo toroklob. Dobozi Mihályné 51 é. ref. tüdőgümökör. Szécsényi Etelka, 1½ é. ref. bélhurut.

K o s s u t h-V a r g a u t c z á n: Kovács István 1 hón. ref. göresök. Kiss Gábor, 52 é. ref. vízkór. Iratosi Mária, 1 hón. ref. veleszül. gyengeség.

P i a c z-h a t v a n u t c z á n: Orosz Sándorné, 22 é. ref. veselob. Tóth István 2½ é. ref. megégés. Vozári Józsefné, 65 é. gör. kath. emlörák. Papp Mária, 5 é. ref. tüdőhurut, Tóth András, 8 hón. ref. bélhurut. Kis Imre, 12 é. ref. agyhártyalob. Spulák György, 4 é. róm. kath. vörheny. Spulák János, 3 é. r. k. vörheny.

Közgazdaság.

* Az élelmi cikkek szállításának megkönyítése tárgyában a kereskedelemügyi miniszteriumban Reiszig Ede államtitkár előklete alatt a napokban ankétet tartottak. Az ankét feladata volt, hogy az élelmi szerek szállítása tekintetében idáig észlelt nehézségek melyeknek egy részét különben a gyorsstehe áru szállítás megszüntetni van hivatva — elhárításának, melyek az élelmi cikkeknek a fővárosba való olcsóbb és nagyobb mérvű szállítását lehetővé teszik. Az ankét hosszabb tanácskozás után abban állapodott meg, hogy a miniszternek az élelmi cikkek tarifáinak 10% os csökkentését javasolja. Továbbá elhatározták, hogy az élelmi cikkek darabárait is a félvagon-díj szabás tételei szerint számolják el.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. decz. 11-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4% — — —	116.10	116.40
„ vasuti beruházási kötvény 4½% — — —	124.25	125.25
„ koronajárdék 4% — — —	94.15	94.50
„ regále váltásági kötvény 4½% — — —	100.25	101.—
Osztrák aranyjárdék 4% — — —	117.25	118.25
Egységes állam kötvény 4½% — — —	97.25	98.—
Tisza-szegedi 4½%-os nyerevény-sorsjegy	141.—	141.75

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	419.—	419.50
Osztrák hitelrészvény — — —	344.80	345.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	113.50	114.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	128.50	129.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os — — —	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	12.75	13.25
Osztrák „ „ — — —	19.—	19.50
Olasz „ „ — — —	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy — — —	9.75	10.28
Jó-szív „ — — —	3.20	3.50

Pénzszámok:

Cs. és kir. arany — — — — —	5.80	5.93
20 frankos arany — — — — —	12.24	12.29
20 márkás arany — — — — —	9.94	9.98
Sovereignes — — — — —	12.43	12.48

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 60. szám. III. Kis bérlet 20. szám
Kedden, december 12-én:

páratlan bérletben:

Sodoma pusztulása.

Sudermann színműve.

M Ü S O R:

Szerdán, december 13-án: „Ifj. Frómont és id. Risler”, dráma, írta Dandett. Páratlan.

Csütörtökön, december 14-én: „Szegegyen Jonathán”, operette, írta Millocker. Páros.

Pénteken, december 15-én: Szünet.

Szombaton, december 16-án: „Strogoff Mihály utazása”, látványos színmű. Páratlan.

Szerkesztői posta.

Erika. A „Karácsonyi történet“-et köszönjük s ezentul tehát saját nevét használjuk.

Hajdu József. (Bécs.) A felolvasásokat köszölnük.

Nemo. Hogy Önt társai néha meg-megtréfálják azt ne vegye rossz néven. Ha nem tudja a tréfát visszavágni, ne vessen maga legtöbbet és leghangosabban. — Egyszóval addig, a míg a tréfa nem sértő, tartsa szem előtt a K a z i n c z y Ferencz versét:

A holott illik nevetni,

Legeszesbbnek azt vehetni,

A kit látsz, hogy legbohóbb!

H-i. Hogy egy nagyon előkelő és vezérszerpet játszó urnő és egy háziur és pénzember 5—5 frintot adtak a nevezett célra, arról mi nem tehetünk, könnyű a más pénzével diszponálni. Mi nem kísértjük meg.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felölös szerkesztő:

K o m l ó s s y D e z s ő.

MED. UNIV.

Dr. Sichermann Adolf orvos

testgyógyászati, massage és gyógy-gymnastikai rendelése

Debreczen, Nagyuji-utca 1708.

A gyógykezelés tárgyai: A gerincoszlop elferdülés-ei, a mellkas angolkóros görbülései, a végtagok rendellenes fejlődései, törések és ficamok után visszamaradt táplálkozási zavarok, Gyomor- és bélbántalmak, Izmok és ízületek eszes bántalmak, Izlobok és ízületi merevségek, Neuralgiák és a neurathenia különböző fajai stb.

Rendelés egész napon át.

Kardos Lászlónál

Kossuth-utca.

Smyrna szalon szőnyeg.

A x m i n s t e r
szalon szőnyeg.

BÁRSONY szalon szőnyeg.

Szőnyegek

ebédlő-, háló-, és gyermekszobába. (4)

KARÁCSONYI

ajándék tárgyak

és

GYERMEK-

játékok

legjutányosabb árban

kaphatók.

Szent-Királyi Tivadar

műipar áru raktárában.

10923

1893.

Hirdetés.

A nagyerdő és a séta kert között elvonuló uton levő akáczfák levágatása

folytán nyert fa anyagok és pedig

Hasított akácz	17¼ m. öl
Akácz bot fa	7 m. öl
3 méteres	123 db
4 méteres	20 db
6 méteres	3 db
8 méteres	5 db

árverésen leendő eladatása elrendeltetvén erről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverés a f. évi december hó 13-án d. e. 9 órakor a helyszínen — a nagyerdei csószlak közelében — fog megtartatni.

Debreczen. 1893. Deczember 9.

A városi tanács.

KARÁCSONYI ELÁRUSÍTÁSUNK

az idén valósággal szenzációt kelt

női ruha- és selyem kelmék, valamint szőnyegek alkalmi vételeinél

minden verseny nélkül.

Bosznai J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca.

Asszonyi szépséget

szappannal való mosás által kapni lehet-
ségtelen;

a bécsi Parfumerie Equitable
„Illomtej-szappana“

azonban egy készítmény, mely kitűnő
tuladonságai miatt egy divatasztalon se
hibázzék. (3)

Darabonkénti ára 35 kr. Kapható:

Fisch Testvérek, Kálnay és Tsa, Kovács
Antal, Plank Agoston, Tóth Testvérek és
Érmihályfalva: Kovács testvérek.

Arany érem. Kárpáti mellszörp. Arany érem.

Köhögés ellen

mell és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál,
elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger
és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész,
továbbá általános és gyomorgyengéségnél
legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható
Egy nagy üveg ára 0 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán ta-
lálható gyógyfüvek és gyökerekből készül-
nek. Szintén legjobb sikerrel használtatnak
a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy do-
boz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis
csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel hasz-
náltatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő
Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. —
Debr. czenben Dr. Rothschnek V. Emil gyógy-
szertárában.

(Telefonhálózat 5 ik szám.)

Árverési hirdetmény.

A „debreczeni ipar- éa kereskedelmi
banknál elzálogosított, de ki nem váltott
következő számú zálog tárgyak (érték-
papirok, arany és ezüst-neműek) 3838,
3803, 3894, 3949, 3947, 3837, 3397,
3136 és 3040 — folyó évi december
hó 14-ik napján délután 3 órakor a ne-
vezett bank piacz-utcai helyiségében a
legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett
közbenjöttömmel nyilvános árverésen el-
fognak adatni.

Debreczen, 1893, december hó 11.

(P. H.) Paksy Imre

Ír. közjegyző.

Minden köhögés

valamint a tüdő, gége és lélegző csövek bár-
mily katarrális megbetegedése, továbbá léleg-
zési nehézségek, szűkmellűség, asthma, elnyál-
kásodás, hurutok, rekedtség, torok-csikiando-
zás — kezdő tüdővész leggyorsabban meg-
gyógyíttatnak az évek óta legjobbnak bizo-
nyult, orvosi előírás szerint készített és or-
vosok által ajánlott szerek: **Szt.-György tea**
csomagonként 50 kr, és ahhoz tartozó **Szt.-
György-katarr-por** dobozonként 50 kr. pon-
tos orvosi használati utasítással együtt. —

Eredmény már néhány nap mulva
észlelhető.

Kevesebb mint két csomag nem küldetik
Postai küldeménynél csomagolás és fuvarle-
vélért 20 krral több; minden megrendelés
közvetlenül a

Szt. György gyógyszertárhoz, Bécs,
V/2., Wimmergasse 33. intézendő.

Az összeg előleges beküldése postautal-
vány által kívánatos.

Az

ISTVÁN gőzmalom társulat malmában

→ folyó hó 6-tól kezdve →

A SIMA ÖRLÉSI DIJ

→ métermázsánként →

40 (negyven) krajczárra szállittatik le.

Debreczen, 1893. december hó 5-én.

Az ISTVÁN gőzmalom társulat.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából December hó 7-től kezdve az összes raktárunkon lévő

női ruhaszöveteket,

— színes selymeket, —
MOSÓ VEEZEKET,

ATLAS SATIN és BAPTISTOKAT,

TÉLI GYAPJU NAGYKENDŐKET,

leány és fiu gyermek ruhákat,

NŐI BLUSOKAT,

valamint

szőnyeget, függönyöket
tetemesen

leszállított áron

árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsatér.

CACA O-CHOCOLAT

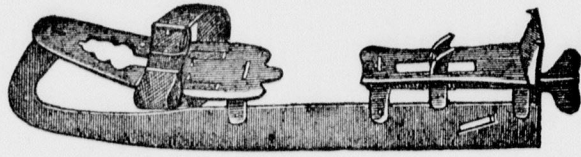
MAESTRANI

Szt.-Gall (Suisse.)

Olcsó árak. Könnyen oldható kakaó.
Legfinomabb minőség.

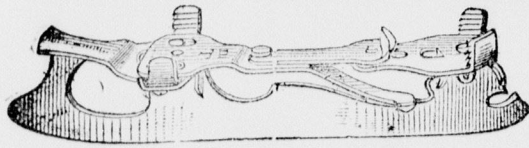
KORCSOLYÁK

legjobb minőségűek, védjeggyel ellátva
leszállított árak mellett kaphatók.

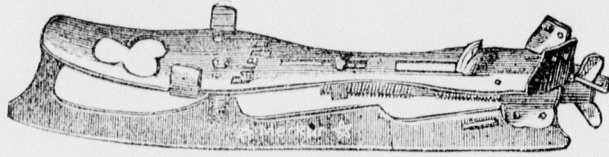
PATENT

sarok csavarral, 2 szíjjal
1 pár 80 kr.

HALIFAX

fényezett 1 pár frt. 1.30
niklirozott 1 „ „ 2.30

MERKUR

fényezett 1 pár frt. 2.—
niklirozott 1 „ „ 2.70

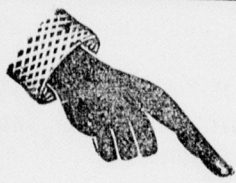
KOVÁCS GYULA vaskereskedőnél

DEBRECZEN.

Nagy-uj-utca szegletén a „Bika“ szálloda mellett.

Első debreczeni

hímzőminta, rajzműintézet és kézimunka gyár.

Saját készítményű

rajzolt, megkezdett
és készen hímzett

Kézimunkáinkat,
rendkívül

nagyválasztékban
ajánljuk a mélyen tisztelt hölgy-

közönség becses figyelmébe.

Steiner és Wittmann

DEBRECZEN, a megyeház és bankpalota között.